

Succint despre András Csiky

S-a născut în Odorheiu Secuiesc, la 25 august 1930. În 1953 a absolvit Secția Actorie a **Institutului Maghiar de Arte din Cluj**. A fost membru fondator al secției maghiare a **Teatrului de Stat din Baia Mare**, după care a condus **Teatrul de Stat din Satu Mare**.

András Csiky a fost angajat la teatrul clujean în 1977, acum 33 de ani. A colaborat cu mai multe generații de regizori, printre care **György Harag**, **Ferenc Kovács**, **Miklós Tompa**, **Gyula Cseresnyés**, **József Szabó**, **István Farkas**, **Sándor Szigyártó**, **Elemér Kincses**, **Árpád Árkosi**, **István Kövesdy**, **Tamás Major**, **István Mózes**, **Levente Kovács**, **Ottó Rappaport**, **János Vincze**, **János Taub**, **Gábor Dehel**, **Attila Keresztes**, **Dragoș Galgoțiu**, **Alexandru Dabija**, **Mona Chirilă**, **David Grant**, **Vlad Mugur** și **Gábor Tompa**.

A jucat cu mult peste 150 de roluri în piesele unor clasici, precum **Shakespeare**, **Molière**, **Cehov**, **Feydeau**, **Ibsen**, **Gorki**, **Bulgakov**, **Sławomir Mrożek**, **Gombrowicz**, **Pirandello**, **Camus**, **Stoppard**, **Beckett**, **Ionesco** și ale unor autorilor maghiari ca **András Sütő**, **Sándor Huszár**, **Mihály Vörösmarty**, **József Katona**, **Mór Jókai**, **Ernö Szép**, **Imre Sarkadi**, **Sándor Bródy**, **János Székely**, **István Szigmond**, **György Spiró**.

Printre personajele sale cele mai importante se numără rolurile:

Ruy Blas (Victor Hugo: *Ruy Blas*, regia: György Harag), **Andrei Bolkonski** (Tolstoi–Piscator: *Război și pace*, regia: István Farkas), **Cain** (András Sütő: *Cain și Abel*, regia: György Harag), **Baronul** (Gorki: *Azilul de noapte*, regia: György Harag), **Zoltán Szakmáry** (Zsigmond Móricz: *Petrecere boierească*, regia: Gyula Cseresnyés), **Kleitos** (András Sütő: *Nunta din Suza*, regia: György Harag), **Becket** (Jean Anouilh: *Becket*, regia: Ferenc Kovács), **Caligula** (Albert Camus: *Caligula*, regia: Ferenc Kovács), **Tartuffe** (Molière: *Tartuffe*, regia: Ferenc Kovács), **Timofeev** (M. Bulgakov: *Ivan cel Groaznic*, regia: Gábor Tompa), **Meșterul Manole** (Lucian Blaga: *Meșterul Manole*, regia: Gábor Tompa), **Ember László** (Sándor Tomcsa: *Operația*, regia: György Harag), **Pacarel** (G. Feydeau: *Mâța-n sac*, regia: Gábor Tompa), **Stomil** (S. Mrożek: *Tango*, regia: Gábor Tompa), **Horatio** (Shakespeare: *Hamlet*, regia: Gábor Tompa), **Gaev** (Cehov: *Livada de vișini*, regia: Vlad Mugur), **Ma Üzletvezető** (Gao Xin-Jien: *În stație*, regia: Gábor Tompa), **Szinéskirály** (Tom Stoppard: *Rosencrantz și Guildenstern sunt morți*, regia: István Kövesdy), **Molière** (M. Bulgakov: *Cabala bigoților*, regia: Gábor Tompa), **Bunicul** (S. Mrożek: *Carol*, regia: Gábor Tompa), **Hugh** (Brian Friel: *Traduceri*, regia: David Grant), **Faustus** (Christopher Marlowe: *Tragica istorie a doctorului Faust*, regia: Mihai Măniuțiu), **Jacques Papa** (E. Ionesco: *Jacques sau supunerea*, regia: Gábor Tompa).

Pelângă premiile „**Erzsébet**“, „**Szentgyörgyi István**“ și „**Jászai Mari**“, **András Csiky** a fost distins cu **Crucea de Cavalier al Ordinului de Merit al Republicii Ungare**, **Meritul Cultural al Ministerului Culturii și Cultelor din România**, și **premiu pentru întreaga carieră** din partea **Ministerului Patrimoniului Cultural Național din Ungaria**, **Uniunii Teatrale din România (UNITER)** și la **Festivalul Teatrelor de limbă maghiară de peste hotare de la Kisvárdá** (Ungaria). În 2010 a fost distins cu **Premiul Asociației Culturale Maghiare din Transilvania**.

În *Jacques sau supunerea* de Eugen IONESCU

Locul și data nașterii: Odorheiu Secuiesc, 25 august, 1930

Studii: 1953 – Institutul de Teatru „Szentgyörgyi István”, Cluj-Napoca

Carieră:

1953-1956 Teatrul de Stat Baia Mare – Secția maghiară (membru fondator)

1956-1977 Teatrul de Stat Satu Mare, apoi Teatrul de Nord Satu Mare (director între 1960-1969)

Din 1977 membru al trupei Teatrului Maghiar de Stat Cluj-Napoca

Teatrografie selectivă:

Din dramaturgia lui W. Shakespeare:

Hamlet – **HAMLET**, regia: Harag György; **HORATIO** – regia: Tompa Gábor

Romeo și Julieta – **ROMEO**, regia: Farkas István și Szabó József; **LORENZO**, regia: Keresztes Attila

Cum vă place – **JACQUES**, regia: Tompa Gábor; **PRINȚUL**, regia: Spolarics Andrea, Csiky András

Visul unei nopți de vară – **OBERON**, regia: Tompa Gábor

Troilus și Cresida – **PANDARUS**, regia: Tompa Gábor

Furtuna – **PROSPERO**, regia: Dragos Galgoțiu

Din dramaturgia lui A. P. Cehov:

Pescărușul – **TRIGORIN**, regia: Kovács Ferenc; **DOCTORUL DORN**, regia: Kincses Elemér

Ivanov – **SABELSKI**, regia: Kövesdy István

Livada de vișini – **GAIEV**, regia: Vlad Mugur

Altele:

- Boris Gorbатов: *Tinerețea părinților* – **ANTON**, regia: Tompa Miklós și Harag György (Teatrul de Stat Baia Mare)
- Alexei Simukov: *Bravo, fetelor!* – **SERGHEI**, regia: Harag György (Teatrul de Stat Baia Mare)
- Victor Hugo: *Ruy Blas* – **RUY BLAS** – regia: Harag György (Teatrul de Stat Baia Mare)
- Dreiser–Basilevski: *O tragedie americană*, regia: Harag György (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Alfred Gehry: *Etajul 6.* – **PICTORUL**, regia: Harag György (Teatrul de Stat Satu Mare)
- F: Goodrich–A. Hackett: *Jurnalul Annei Frank* – **PETER**, regia: Harag György (Teatrul de Stat Satu Mare)
- V. Kataev: *Duminică buclucașă (O zi de odihnă)* – **ZAIȚEV**, regia: Farkas István (Teatrul de Stat Satu Mare)
- G. B. Shaw: *Pygmalion* – **HIGGINS**, regia: Tompa Miklós (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Kállai István: *Dans pe sârmă* – **ZALAI**, regia: Rappaport Ottó (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Tolstoi–Piscator: *Război și pace* – **ANDREI BOLKONSKI**, regia: Farkas István (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Mihail Sebastian: *Ultima oră* – **BUCȘAN**, – regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- John Osborne: *Privește înapoi cu mânie* – **JIMMY**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- W. Gibson: *Doi pe un balansoar* – **JERRY**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Max Frisch: *Don Juan sau dragostea pentru geometrie* – **DON JUAN**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Móricz Zsigmond: *Petrecerea domnească* – **SZAKMÁRY ZOLTÁN**, regia: Cseresnyés Gyula (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Jean Anouilh: *Becket* – **BECKET**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- B. Șt. Delavrancea: *Viforul* – **ȘTEFĂNIȚĂ VODĂ**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Albert Camus: *Caligula* – **CALIGULA**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Kányádi Sándor: *Casa serbărilor* – regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- L. Pirandello: *Henric al IV-lea* – **HENRIK**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- H. Ibsen: *Casa de păpuși (Nora)* – **HELMER**, regia: Farkas István (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Ion Băieșu: *Preșul* – **AVOCATUL**, regia: Cseresnyés Gyula (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Arthur Miller: *După cădere* – **QUENTIN**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Molière: *Tartuffe* – **TARTUFFE**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul de Stat Satu Mare)
- Sütő András: *Cain și Abel* – **CAIN**, regia: Harag György (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Gorki: *Azilul de noapte* – **BARONUL**, regia: Harag György (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Paul Foster: *Elisabeta I.* – **REGELE FILIP AL II-LEA**, regia: Kovács Levente (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Sütő András: *Nunta de la Susa* – **KLEITOS**, regia: Harag György (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Csép Sándor: *Noi, Gábor Bethlen* – **BETHLEN**, regia: Kovács Ferenc (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)

- M. Bulgakov: *Ivan Vasilievici* – **INVENTATORUL**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Lucian Blaga: *Meșterul Manole* – **MANOLE**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Dehel Gábor: *Nevinovatul* – **OFITERUL**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- G. Feydeau: *Mâța-n sac* – **PACAREL**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Sławomir Mrożek: Tango* – **STOMIL**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Mircea Eliade: *Ifigenia* – **AGAMEMNON**, regia: Alexandru Dabija (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- A. Pinero: *Comisarul* – **LUKYN**, regia: Salat Lehel (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Gao Xin-Jien: *În stație* – **COMERCIANTUL MA**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Székely János: *Guvernatorul lui Caligula* – **BARAKIAS**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Sławomir Mrożek: Poliția* – **COMISARUL**, regia: Árkosi Árpád (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Katona József: *Banul Bánk* – **REGELE ENDRE**, regia: Árkosi Árpád (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- N. Erdman: *Sinucigașul* – **PODJEKALNIKOV**, regia: Seprődi Kiss Attila (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- J. Svarc: *Balaurul* – **CHARLES MAGNE**, regia: Bocsárdi László (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Albert Camus: *Neînțelegera* – **BĂTRÂNUL**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Hunyadi Sándor: *Castelul din Ardeal* – **PATER GELLÉRT**, regia: Dehel Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Székely János: *Maurii* – **HUSEIN, KIBEDI LÁSZLÓ**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Tom Stoppard: *Rosencrantz și Guildenstern sunt morți* – **ACTORUL**, regia: Kövesdy István (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- M. Bulgakov: *Cabala bigoților* – **MOLIÈRE**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- W. Gombrowicz: *Opereta* – **FIOR**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Vörösmarty Mihály: *Csongor și Tünde* – **SAVANTUL**, regia: Csizmadia Tibor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- S. Beckett: *Sfârșit de partidă* – **NAGG**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- F. G. Lorca: *Nunta însângerată* – **TATÁL**, regia: Mona Chirilă (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Sławomir Mrożek: Karol* – **BUNICUL**, regia: Tompa Gábor (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- Brian Friel: *Traduceri* – **HUGH**, regia: David Grant (Teatrul Maghiar de Stat Cluj)
- Székely János: *Guvernatorul lui Caligula* – **BARAKIAS**, regia: Taub János (Teatrul Național Budapesta)
- Ch. Marlowe: *Tragica istorie a doctorului Faust* – **FAUST**, regia: Mihai Măniuțiu (Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca)
- E. Ionesco: *Jacques sau supunerea* – **ROBERT TATÁL**, regia: Tompa Gábor
- Henrik Ibsen: *Rața sălbatică* – **BĂTRÂNUL EKDAL**, regia: Keresztes Attila

Filme:

Actor în filme românești și maghiare, respectiv coproducții, printre care

Pădurea spânzuraților – regia Liviu CIULEI (1965)

Tănase Scatiu – regia Dan PIȚA

Luchian – regia Nicolae MĂRGINEANU (1981)

Gazda de herghelie – regia KOVÁCS András (Ungaria)

Ștafeta – regia KOVÁCS András (Ungaria, 1970)

Érik a fény – regia KAMONDI László, SZEMES Mihály (Ungaria, 1970)

Ábel în codru – regia MIHÁLYFI Sándor (Ungaria, 1994)

Distincții și premii:

2010 – Premiul „EMKE“

2008 – **Crucea de Cavaler a Republicii Ungare**

2007 – **Premiul UNITER pentru întreaga activitate**

2005 – **Premiu pentru întreaga activitate** – Kisvárdá, Ungaria

2004 – **Ordinul „Meritul Cultural“** în Grad de Cavaler al Ministerului Culturii și Cultelor

2001 – **Premiul „Jászai Mari“** (Ungaria)

1999 – **Premiul „Szentgyörgyi István“**

1997 – **Premiu pentru întreaga activitate** oferit de Festivalul de Teatru din Kisvárdá, Ungaria

1992 – **Premiul „Elisabeta“** (Ungaria)

În *Tragica istorie a doctorului Faust* de MARLOWE